

ÕPETAJA TEGEVUSED: ÕPILASTE JA ÕPETAJATE HINNANGUD JA SELLEST JÄRELDUV

Eve Kikas

17. november 2016

Tartu

HTMi välisindamise aastakonverents

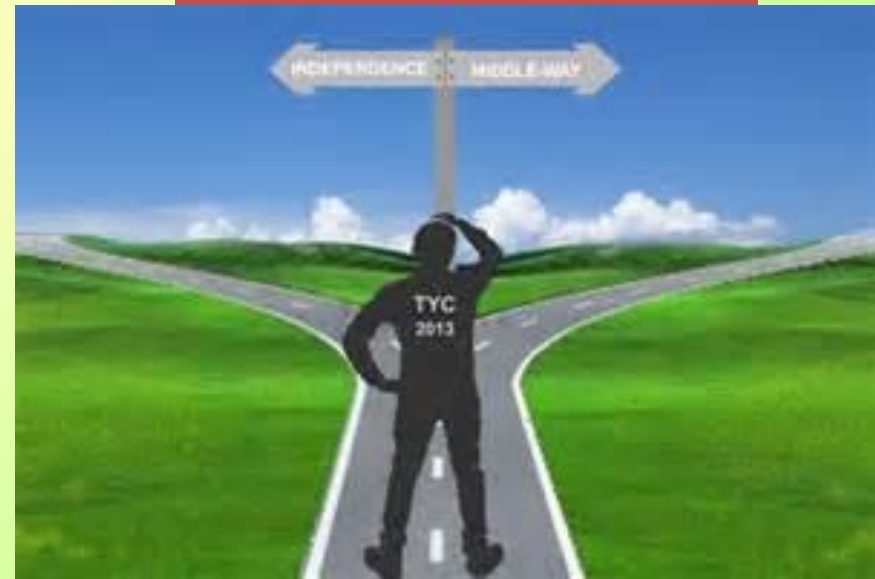
Kompetentsus

Seotus

Autonomomia

Deci, Ryan. Pianta, Eccles jt

Emotsionaalne toetus

*Õpetaja
tundlikkus*

*Õpilase perspektiivi
arvestamine*

Klassikliima

Akadeemiline juhendamine ja toetus

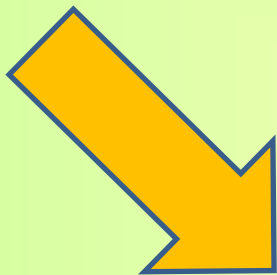
Oskuste õpetamine

Käitumise juhtimine

Igaüks saab mõõta ainult
omaenda elu ja valu hinda. Teise
elu ja valu ei ole meie elu ja
valu, vaid ainult mõte, kujutus,
kui sedagi.

Jaan Kaplinski

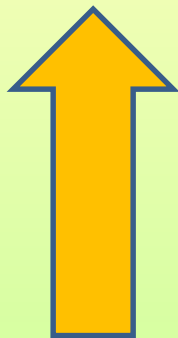
ÕPILANE

ÕPETAJA

OBJEKTIVNE VAAATLEJA

Emotsionaalse toetuse hindamine

Õpilane

Õpetaja püüab Sind aidata, kui Sa oled kurb või ärevil.

Kui Sul on raskusi, siis Sa saad oma õpetaja abile loota.

Õpetaja

Püüan aidata seda õpilast, kui ta on kurb või ärevil.

Kui sellel õpilasel on raskusi, siis saab ta minu abile loota.

Valimid ja protseduur

Põhikooli matemaatika lõpueksami taustauuring

6411 üheksanda klassi
lõpetajat
51% tüdrukuid
4908 eesti, 1503 vene keeles
358 matemaatikaõpetajat
SA Innove
Keskkond LimeSurvey
Aprill 2016

Lasteaed-kooli uuring 2006-2017

Kokku osalenud 1105
õpilast
53 klassi, 31 kooli
Siin kasutan:
251 õpilast
136 poissi
29 õpetajat
27 naist
Kirjalik klassiküsitlus
Aprill 2016

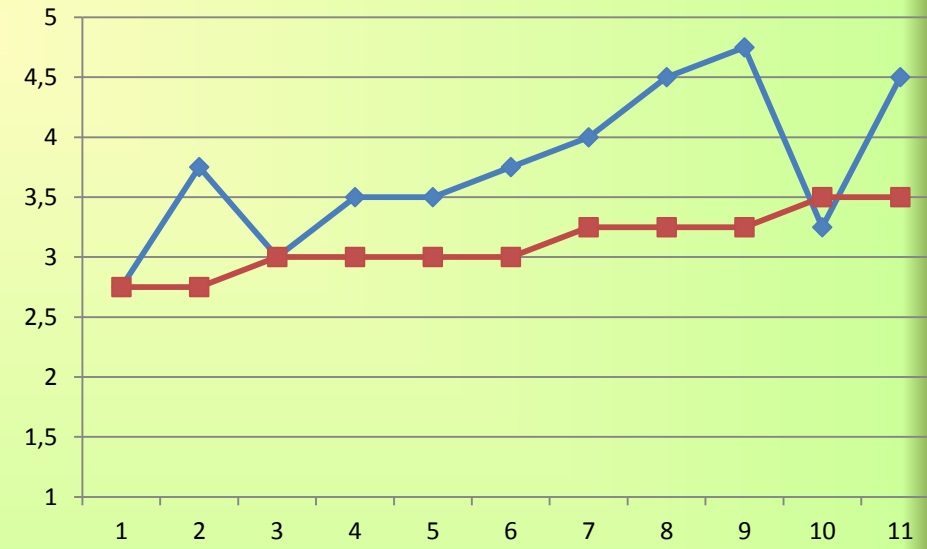
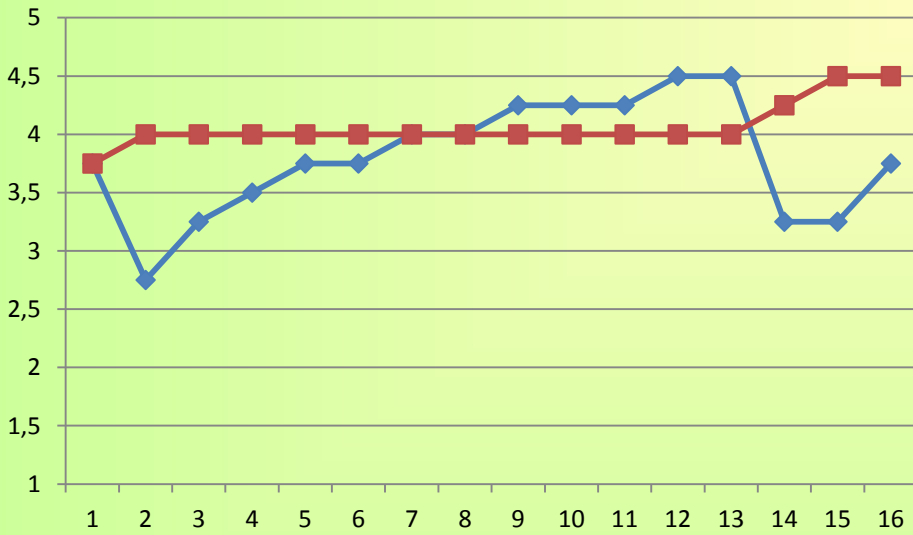
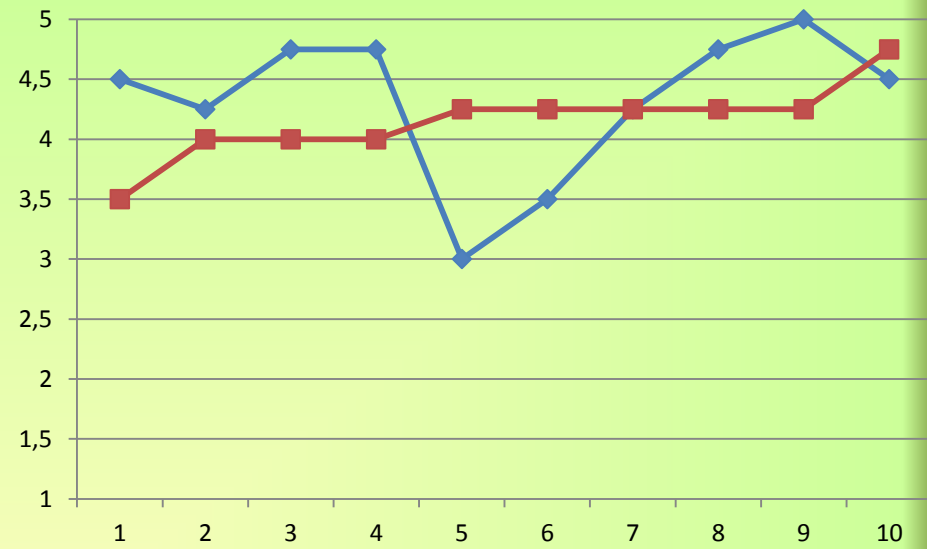
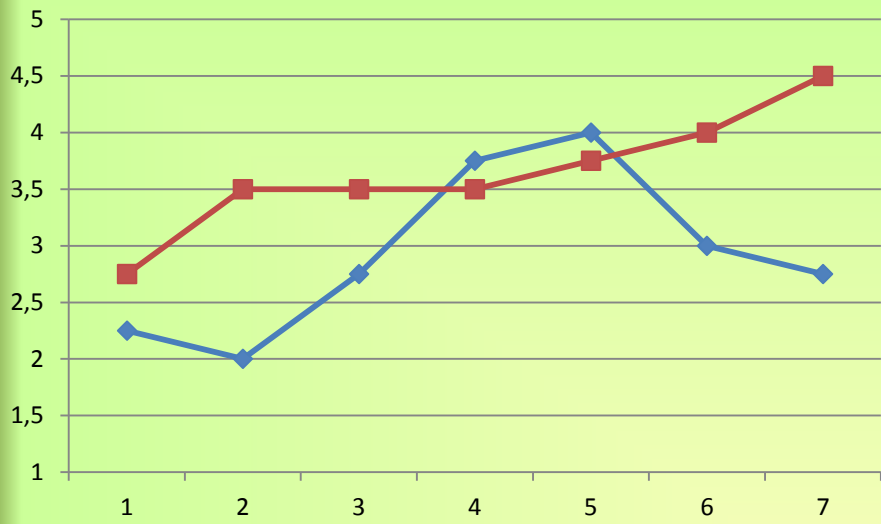
Põhikooli matemaatika lõpueksami taustauuring

- Mida toetavamaks hindasid õpilased õpetajat, seda
  - parema tulemuse said nad matemaatika eksamil
  - rohkem olid rahul koolis õppimisega
  - kõrgemana hindasid enda võimekust matemaatikas
  - vähem tunnetasid kooli kui mõttetut kohta
  - vähem olid küünilised
  - madalamaks hindasid õppetööga seotud ülekoormust
  - vähem olid mures, et paistavad rumalad

Kuidas läksid kokku õpilase ja õpetaja hinnang õpetaja emotsionaalsele toele?

- Keskmiselt hindasid õpilased tuge madalamalt
- Õpilaste hinnangute variatiivsus oli suurem
- Kui analüüsida kõiki õpilane-õpetaja paare, siis kooskõla puudub
- Pilt klassiti on väga erinev

Sinine – õpilane

Punane - õpetaja

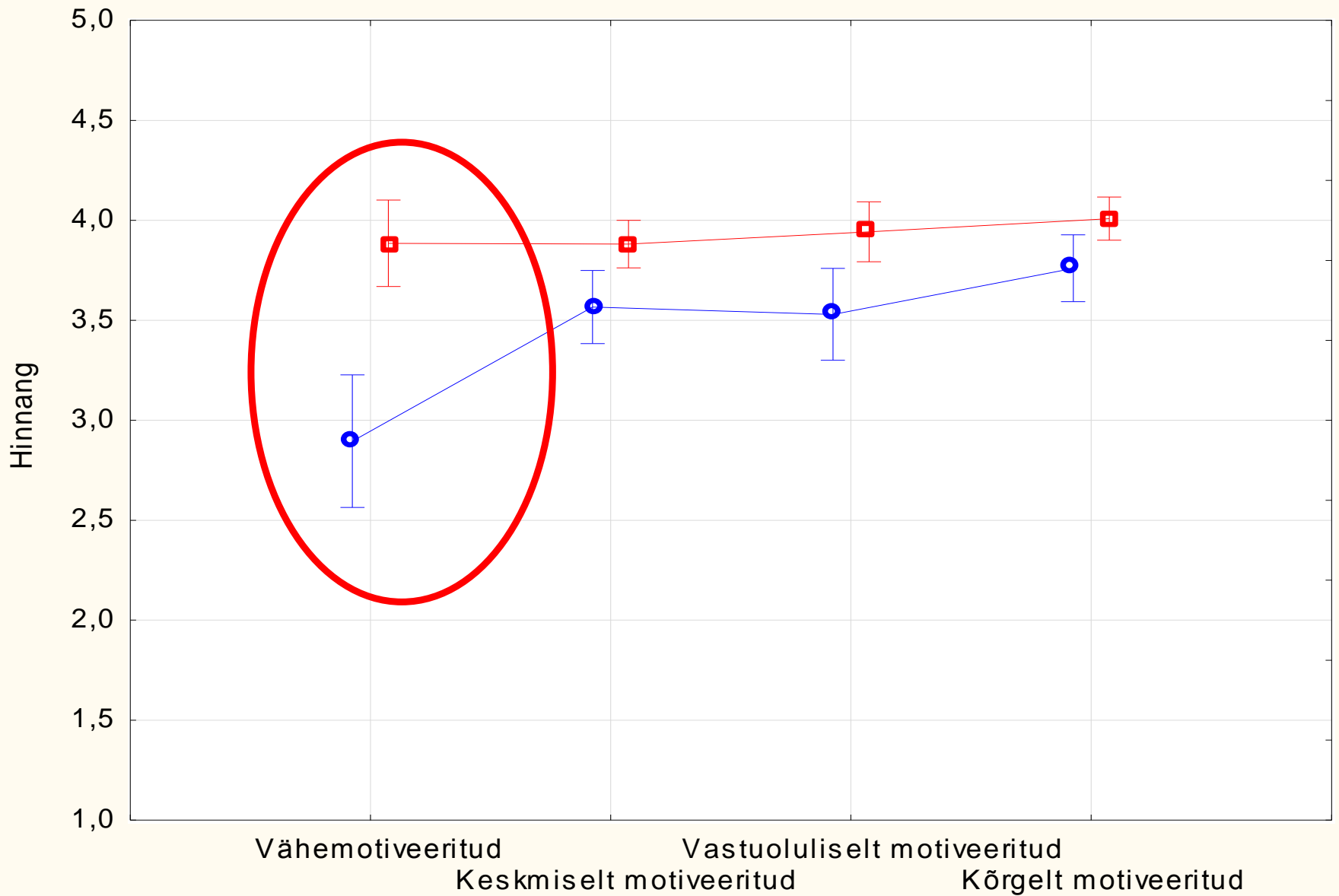
Kuidas erineb õpilase ja õpetaja hinnang erinevate motivatsiooniprofiilidega õpilaste rühmades?

Väga motiveeritud: kõrge huvi ja tajutud võimekus, naudivad õppimist, ei väldi raskeid ülesandeid, ei tunne, et oleksid üle koormatud.

Vastuolulise motivatsiooniga: kõrge tajutud võimekus, matemaatikast keskmiselt huvitatud, ei muretse teiste hinnangute pärast, tajuvad kooli ja õppimist mõttetuna.

Keskmiselt motiveeritud: keskmiselt huvitatud, rahul ja ülekoormatud.

Vähemotiveeritud: madal huvi ja tajutud võimekus, ei naudi õppimist, väldivad raskeid ülesandeid, tunnevad suurt ülekoormust ja mõttetust, kuid teiste hinnangute pärast muretsevad keskmiselt.

Sinine – õpilane

Punane - õpetaja

Sa oled halati saanud hakkama,
proovi hakata!
Sa oled tubli ja saad hakkama!
Vee saad hõõd ka! Küll sa saad,
Sa oled nii võimekas, mis siis juttus?

Sa oled tubli ja saad hakkama!

Kui sa natuke rohkem pingutaksid,
saaksid hakkama!
Kõhema, kohe tuleb vaheaeg!

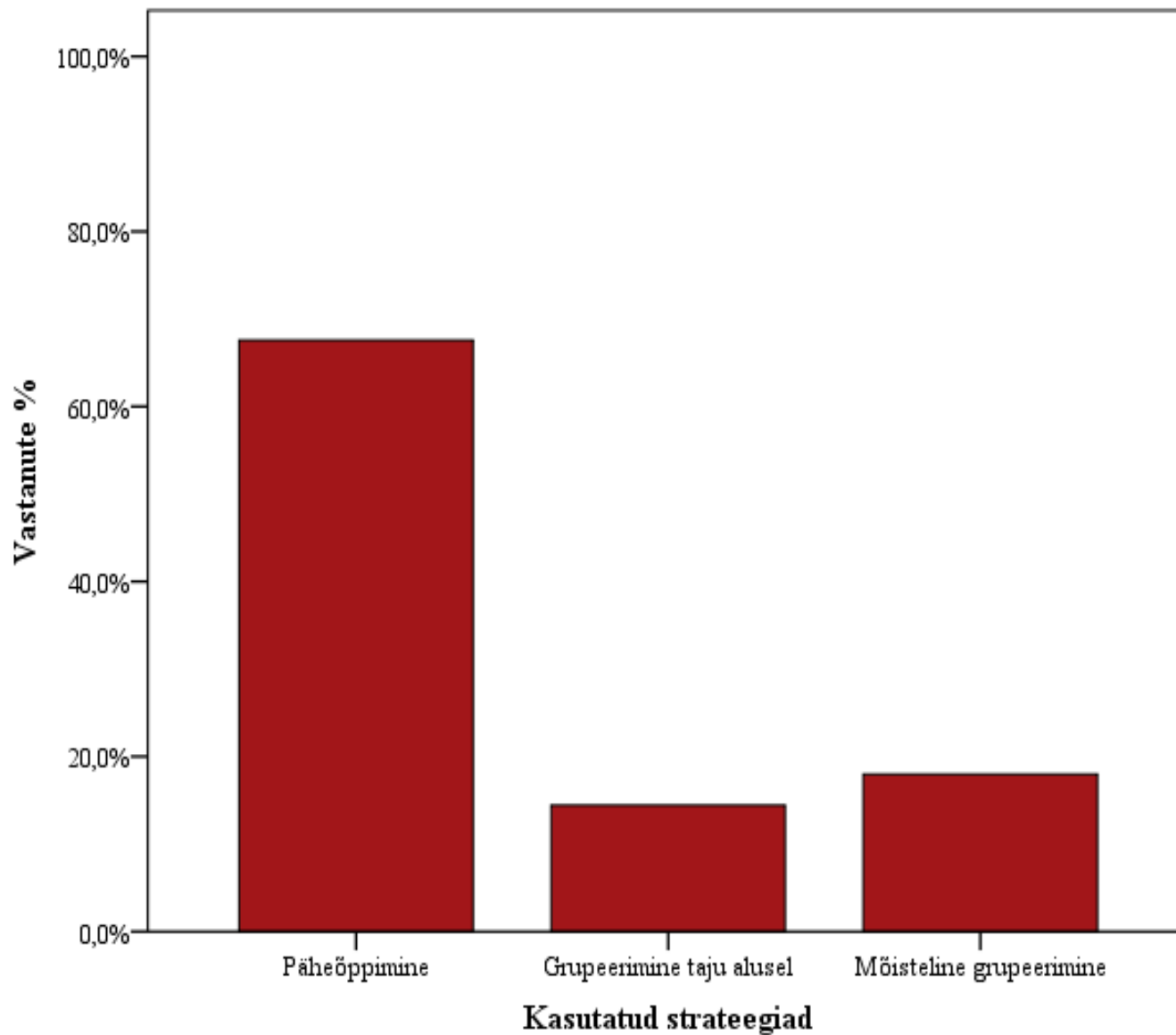
Kuidas on emotsionaalse toetuse hinnangud seotud erinevate näitajatega?

- Õpilase hinnang on seotud keerukate matemaatikaülesannete lahendamisega 9. klassis ka siis, kui arvestada eelnevaid teadmisi (6. klassis või 1. klassis).
- Huvi ja tajutud võimekus on seotud nii õpilase kui õpetaja hinnangutega, kui arvestada eelnevaid teadmisi, huvi ja tajutud võimekust. Õpilase hinnanguga on seosed tugevamad.

Õpistrateegiate kasutamine: sõnade grupeerimine õppimisel

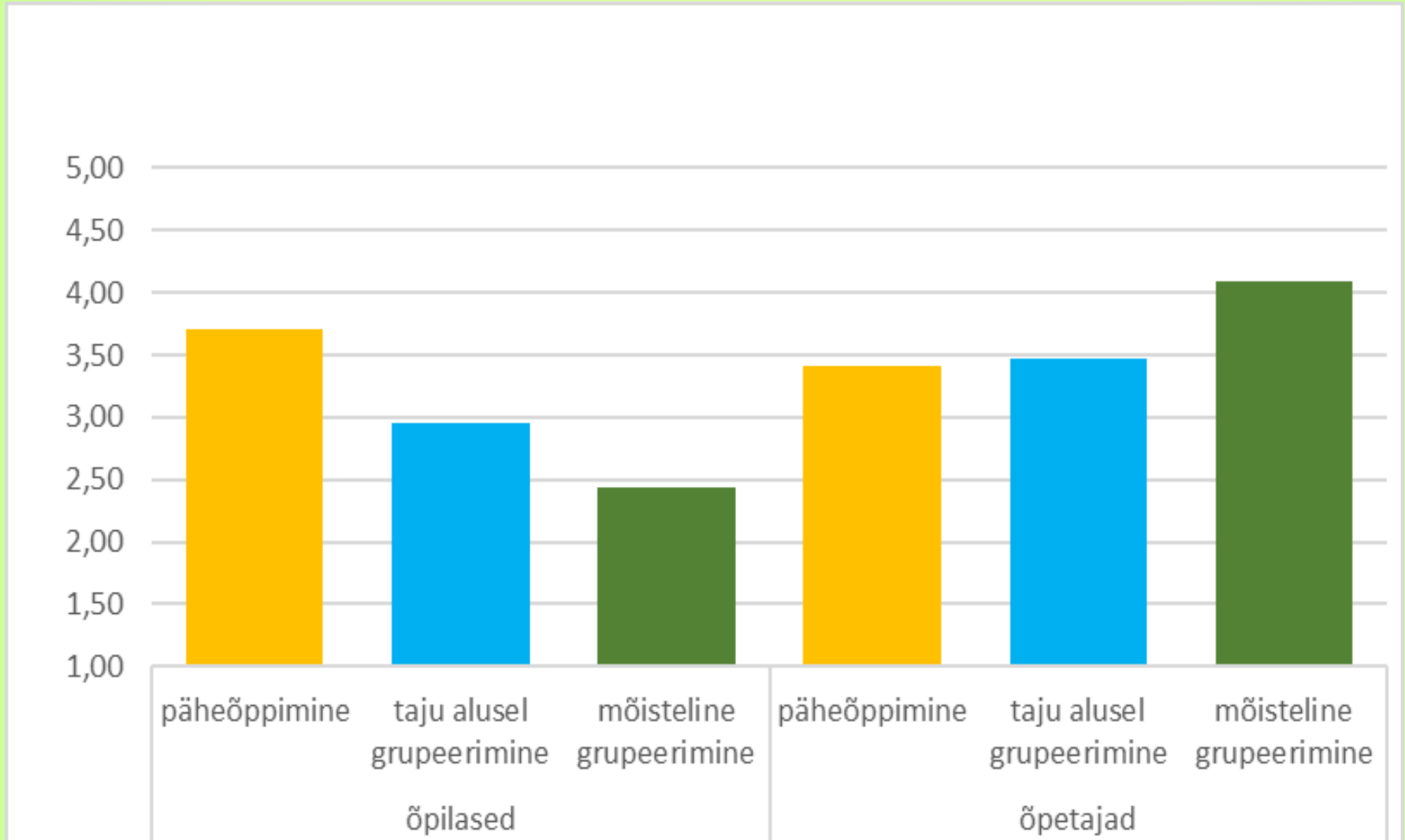
- Ülesanne: õppida lühikese aja jooksul pähe hulk sõnu
- → mehaaniliselt korrata
- → püüda sõnu grupeerida väliste tunnuste kaudu
- → **püüda sõnu grupeerida mõistelisel, tähenduslikul, alusel**

Strateegiate kasutamine

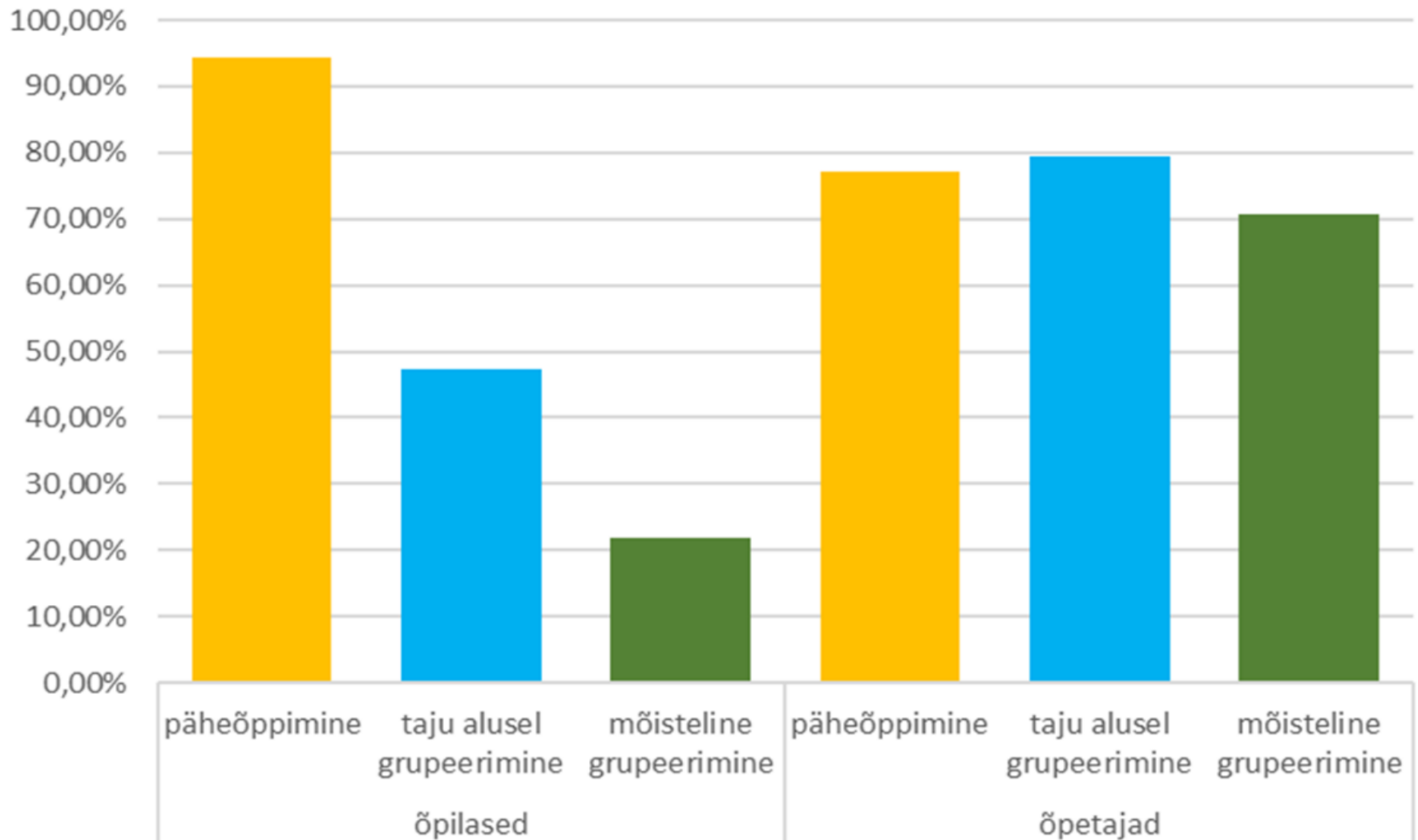

Õpilaste ja õpetajate hinnangud strateegiate efektiivsusele

Kas neid strateegiaid on koolis õpetatud? Kas õpetaja on neid strateegiaid õpetanud?

Õpi- lane	Õpetaja					
	Kordamine		Taju alusel grupeerimine		Tähenduslik grupeerimine	
	Ei	Jah	Ei	Jah	Ei	Jah
Ei	60	172	420	1577	896	2163
Jah	848	2909	482	1510	244	686

MIDA TÄHENDAB,
ET ÕPETAJA

TOETAB LAST EMOTSIONAALSELT?

KUIDAS SEDA TEHA, ET LAPS MÕISTAKS?

MIDA TÄHENDAB,
ET ÕPETAJA

ÕPETAB ÕPISTRATEEGIAID?

KUIDAS SEDA TEHA,
ET LAPS SAAKS ARU?

AITÄH!